

hálmhölgum til at stroya á gólvið. Kom hann framvið leim smáu bygðakirkjum, sá hann, at prestur og deknur strevaðust við at tjalda vegginn við vökrum teppum, og tá hann kom framvið Basjökloystur, sá hann tey fáteku koma við fullum fönningi av breyðum og langum ljósum, sum tey høvdu fingið við klosturportrið. Tá abbed Hans sá alt hetta, tráði hann enn meiri eftir at koma vegin fram og hugaði sær til at halda eina enn størri høgtíð enn ta, øll nú royndu at búgva seg til at halda. Munkurin haraftur ímóti gav seg og klagði, tá hann sá, hvussu tey gjørdur seg til at halda jól; um smáttan var aldri so lítil. Nú gjørdist hann stúrur og bænadi og bað abbed Hans venda aftur í tíð og ikki fara til rovarafólkið, sum helst ikki vildi honum nakað gott. Abbed Hans lurtadi ikki eftir honum, men reyð rólga vegin fram, teir vóru nú komnir norð um slettar, har fólk báðu, og komu nú inn í skóginn. Her var eingin góður vegur at ríða eftir, í stóð um ein gøta, har steinar lógu her og har, og ljúkt av furu-nálum, sum ruddu av trøðunum, ringt var at sleppa um áir og veitir, jú hægri teir komu upp, jú kaldari var, og skjótt var alt avtákt við kava. Tað var ein lang og torfor ferð, eftir brøttum, avisaðum gøtum, gjøgnum tjarnir og samangrovin smátro, upp um gamlar kløtur og stór trø, sum vindurin hevði haft umkoll.

Júst um dagseting visti drongurin teimum ein skógang, ið var umgyrdur av hogum trøum av ymsum slegum. Hinu megin onginn var eitt hogt berg, og inn í klettin var ein hurð av tjúkkum plankum. Nú sá abbed Hans, at teir vóru komnir á mál, og hann steig av hestinum. Drongurin lát hesu tungu hurð upp, og hann sá inn í eina holu, har grót var at siggja til allar síðir. Røvarakonnan sat við eitt bál, sum var kynt miðt á gólvinum, framvið vegginn vóru bál gjørd upp av grannkvistum og mosa, og í einum av teim lá røvarin og svav.

»Komi inn, til ið standa úti!« rópti konan men reisti seg ikki, »og taki hestarnar við inn, annars doyggja teir av náttakuldanum.« Abbed Hans fór nú inn í holuna og munkurin honum á baki. Fáteksligt var har, einki var gjørt til til at halda jól. Røvarakonnan hevði hvørki bryggjað ella bakað, hvørki gjørt reint ella pyntað holuna á nakran hátt. Børnini lógu á gólvinum og supu úr einum potti, tað var ið einku uttan bótaleys tunn stápan, tey fingi. Men røvarakonnan var so stolt og myndig, sum nøkur rik bóndakona. »Set teg her við eldin, abbed Hans, og verm teg,« segði hon, »og hevur tú mat við, so et! í tann matur, vit gera til her, man ikki hóta sær. Og ert tú ferðamóður, kanst tú leggja teg at sova í bólið har við vegginn. Tú skalt ikki frygta fyrri at sova yvir teg. Eg skal vekja, og vakur skalt tú verða í góðari tíð, so tú fært at siggja tað, tú so fegin vil.«

Abbed Hans gjørdi, sum konan segði. Hann tók matposan fram, men var so troyttur, at hann orkaði lítið at leska, og so tift og knapt hann legði seg niður á, sovnaði hann. Munkurin varð eisini vístur, har hann skuldi liggja, men ikki tordi hann at sova, hann helt tað vera sína skyldu at ansað eftir, at eingin gjørdi abbed Hans nakað. Tá ikki orkaði hann at halda eyguni opin, og tá hann vaknaði, sá hann abbed Hans sita við

eldin og tosa við røvarakonuna, og røvarin sjálvur sat hjá. Hann var ein hogur, turligur maður, hann sá so troyttur og tunglyntur út. Hann vendi bakið til abbed Hans og vildi lást, sum hann ikki lurtadi eftir tí, tey tosaðu. Abbed Hans fortaldi henni um alt jólastákið, hann hevði sæð á síni ferð, og minti hana á jólagildini og jólaspolini, sum eisini hon hevði verið við til í hennara ungu døgum, tá hon livdi í fríð millum menniskjuni. »Tað er synd fyrri born tykkara, at tey ikki kunnu verða við at pynta seg til grýlu og spæla í jólahálmnum,« segði abbed Hans. Fyrst svaraði hon snipst og knottut aftur, men so við og við svaraði hon óðrvisi og lurtadi hugtikin eftir tí, hann segði. Knappliga vendi røvarin sær á og knýti nevan móti abbed Hans. »Tí, tin elendigu munkur! ert tú komin higar upp til at lokka konu og born frá mær? veist tú ikki, at eg eri fríðleysur, og eg kann tí ikki fara út úr hesi skóg?« Men abbed Hans hugdi uppá hann og var ikki bangin. »Ettan mín er at royna um eg kann fáa sær fríðrey frá ærkabiskupinum,« segði hann. Tá hann nevndi ærkabiskupin, flenti bæði røvarin og konan. Tey vistu nokk, hildu tey, hvussu nógv náði illgerðamenn kundu venta sær av Absalon biski. »Ja, kanst tú fáa mær fríðrey frá ærkabiskupi Absalon,« segði røvarin, »so lovið eg sær, at eg hereftir ikki aldrin skal stjála so mikið sum eina gás.« Munkurin harmaðist um, at slíkt røvarapakk skuldi vága sær til at læða at abbed Hans, sum sat har og tyktist vera væl tilpassar; um hann hevði sitið heima á Øved millum munkarnar, kundi eygnabrá og orð ikki verið blidligari enn alt tað sama. Men nú reisti konan seg upp. »Her sita vit og mosna, abbed Hans,« segði hon, »so vit heilt gloyma skóginn, vil skuldu siggja, eg hoyri líka inn í holuna her, hvussu jólaklukkurnar ringja.« Hon hevði ikki meiri enn talað orðið, so reistist øll og fóru út. Tá tey komu inn í skóginn, var tað myrkt og ísakalt. Tað einasta, tey høyrdu, var klanger av kirkjuklukkum, sum eitt lítið lot av suðri bar við sær til teirra. Hvussu skal hasin kløkkuklanger kunna vekja hesa deyðu skóg? hugsaði abbed Hans, tí nú hann stóð her í vetrarkulda og myrki, helt hann tað vera meiri ómøguligt, enn hann fyrr hevði tonkt, at her skuldi upp-vaka ein fugur urtagarður um eina lífla stund.

Tá kløkkan hevði ringt eina lotu, gekk líkasum ein klári gjøgnum skógina, og líka skjótt var aftur myrkt, men so kom ein ljósglama, og so við og við lýsnaði meir og meir, sum tað var farið at degnast. Tá sá abbed Hans, at kavín hvarv, sum eitt teppi var drigið av, og alt grønkaðist. Trøllakambar, ið stóðu samarrullaðir sum bispastavar, rætti seg og breiddi blóðini út. Lysgur og mosatýgvur gjørdist fagar grøn, og værbólurnar stóðu til at lata seg upp og vísa teirra vökrum litir.

Abbed Hans helt fyrri bringuna, hjartað bankaði, tá hann sá, at skóginn vaknaði. »Skal eg, gamli maður, fáa at siggja eitt slíkt mirakul? og nú vatnaðust eygu hansara. Aftur kom líka sum ein dimmi, og nú fryktadi hann fyrri, at náttamyrkríð aftur skuldi fáa vald. Men straks kom ljósið aftur, og sum ein alda skolaði tað myrkið burt, og nú høyrdust fossar og áir renna. Trøini fingi grøn bløð í eitt nú,

og millum trøini sveimaðu, frivaldar, á ikki bert urtir og trø vaknaðu, men eisini smáfuglar, krossnevi o. fl. flugu higar og hagar. Ein starralokkur kom sunnaneftir og settist á trætopparnar, hvor fjøður skygdi sum dyrrin steinar og gull. Aftur eina lotu var kvirt, men so kom aftur ein ljósblygja, og ein heitur sunnanvindur bar við sær fræ av urtum, sum annars ikki vaksa har, sum so harðbalið er, men nú festu tey ról alt fyrri eitt. Tá tað næsta heita lotið kom, bóru bláber og onnur stítt blómuklaði og villgas flugu uppi yvir, smáfuglar gjørdur sær reidri og ekmungar spældi sær í trønum. Alt gekk so skjótt, at abbed Hans ikki fekk hugsað um, hvor undursamt hetta var, har var so nógv fyrri eygu og oyru. Tann næsta ljósblygjan færdi við sær angan av nývelt-ari mold, og hann høyrði goym-ingakonuna rópa á neytini, og kløkkur, sum seyðurin gekk við um hálslin, teir ringdu. Øll trø og aðrir vøkstrar vóru skrydd til høgtíð. Abbed Hans boygdi seg niður eftir eini jørbærblómu, og meðan hann rætti seg aftur, búnaðist berði. Ein revatik kom úr holu síni við nógvum ungum, hon fór til røvarakonuna og streyk seg upp at henni, og konan boygdi seg niður og segði við hana, hvussu vakrir, ið ungur hennara vóru. Katúglan, sum júst var farin at veiða sær okkurt, mátti skunda sær at finna eina kløyvu, har hon kundi seta seg aftur at sova, hon taldi ikki ljósið. Geykurin læt seg hoyra við sínum kukkuk, og maki hansara við eggjum í nevinum leitaði eftir einum smáfuglareidri, har hon kundi leggja tað. Røvarabørnini vóru so glað, sum born kunnu vera, tey fingi sær og tey spældu við harungar, og krákuungar høvdu tey eisini stultleika av. Røvarin sjálvur stóð eisini og fekk sær multiber, einaferð hann hugdi uppúr, var eitt stórt, svart djór undir liðuni á honum, hann kvistaði bjørnuna um mósina og segði: »tú kanst finna sær eina aðra túgvu, hettar er mín,« og bjørnin fór so sín veg. Sum hvor aldan kemur aftaná aðra, kom her ljós og lýkað, og hvor blygjan bar í fylgju við sær nakað av ljómi og angan. Úr bikubuni var so nógvur húnangur, at tað rann niður eftir trænnum. Abbed Hans hevði í huga blómuna, hann hevði lovað bispinum, men hann dráði við at taka hana, tí har vóru so nógvir og vakrar, og sær vuku upp so hvørt, sum hann hugdi, og hann vildi fegin hava tað vakrastu, ið var, at geva bispinum. Alt var nú ljóst og ljómandi, abbed Hans helt, at størri gleði kundi ikki finnast á jørdini, men tá komu nýggjar ljósblygjur, og hann kundi á sær, at himmalsins gleði kom nær. Nú stillaðist alt, blómur og urtir stæðgað vøksturin, revaungarnir hildu uppát at spæla, tað kendist, sum stóð hjartað stílt, og eyga græt, so ein ikki visti av, sálin longdist til hitt ævuliga landi. Langt, langt burtur frá høyrdist harpuspel og himmalskur songur, sum ein súnsandi teskan. Abbed Hans helt saman hendur og fell á knæ, andlitíð lýsti av sælu. Aldrin hevði hann ventað, at tað skuldi unnast honum her á jørd at kenna himmalsins sælu og hoyra einglarnar syngja jólasálmur. Við hansara lið stóð urtagarðsmáðurin, hann stóð í dørpum huga. Hetta kann ikki vera eitt Guds mirakul, hugsaði hann, heldur er hetta fjandans ónda makt, ið letur slíkt gýklast fyrri eygum

okkara, tí var hetta frá Gudi, visti tað seg ikki fyrri illgerismonnum. Nú nærkaðist eingl-ljómin, men munkurin helt tað vera helvitis andaskari, ið vildi lokka teir til sín, øvit koma ikki heilskapadír higan,« suffaði hann. Nú var einglaberurin so nær, at abbed Hans kundi hóma hann, men munkurin, sum eisini sá hetta, tykti tað so ræðuligt, at fjandans andaskapur skuldi gykka hetta fyrri eygum teirra á føðingartund Frelsarans.

Alla tíðina høvdu fuglarnir sveimað aftur og fram til abbed Hans, og hann kundi taka teir uppi hondina; til munkin kom eingin fuglar, hann ræddist teir, men nú kem ein dýga, og tá hon sá einglarnar so nær, fekk hon mót til at seta seg á økslina og leggja høvdið móti kinn munkins. Tá helt hann, at tað var fjandin, ið vildi lokka og freista hann. Hann slog við höndini eftir dýguni og rópti, so tað ekkóaði eftir í: »Gakk til helvitis, har tú ert frákominn! Júst tá vóru einglarnir so nær, at abbed Hans kundi síud av teirra stóru veingjum, og hann hevði boygst seg til jarðar og heilsa teimum. Men tá munkurin segði hesi orð, tagnaði einglasongurin, og teir heilagu gestir flyddu, og bæði ljós og lýka hvarv í ónevniligari ræðslu fyrri til kulda og myrki, eitt menniskjahjarta sýndi. Náttakuldin kom nú aftur, fossar og áir frystu, blómur og urtir hvarvu, djórini rýmdu, og tað høyrdist sum regn, nú øll bløð fullu av trønum. Abbed Hans kundi, hvussu hjartað, sum hevði líkasum givið seg út fyrri at rúma tí himmalsku sælu, nú krampaðist saman í óföðiligari pínu. Eftir hetta kann eg ikki líva, hugsaði hann, at himmalsins einglar vóru nær so nær, og so vóru burturjaðar; at teir vildu syngja jólasálmur fyrri mær og noyddust at flyggja! Í somu stund kom honum lytið í hug um blómuna til bispin, og hann kávaði millum bløð og mosa fyrri í at finna eina blómu, men hann kundi, hvussu jørdin frysti undir fingrum hansara, og kavín kom glóðandi fram eftir jørdini. Tá vildi hjartað bresta, hann kundi ikki reisa seg upp, men fall niður og var liggjandi. Tá røvarafólkin og munkurin í tí kolsvarta myrkurinum høvdu leitað sær aftur til holuna, saknaðu tey abbed Hans, tey tóku brandar úr eldinum og fóru út at leita og funnu hann liggjandi deyðan í kavanum.

Tá abbed Hans var færdur aftur til Øved, sá teir, ið skuldu kleða líkið, at hann helt hondina fast saman um nakað, sum hann hevði tikið í deyðastundini. Tá teir fingi hondina upp, sá teir, at tað vóru tvær rotur av einum hvørjum vøkstri, sum hann hevði rivið upp millum mosa og bløð. Tá munkurin, sum við honum hevði verið, sá hetta, tók hann rotnar og settu sær niður í urtagarðinum. Hann hugdi so trálga eftir, um teir fóru at neta, men tað gekk bæði vár, summer og heyst, og einki sást til, at liv var í teimum. Tá so allar urtir og blómur vóru fólnaðar og vetrarkuldin komin, helt hann, at rotnar vóru útdýðar og gavst at hyggja eftir teimum. Jólaaftan kom, og tann dagin fekk hann ikki abbed Hans úr huganum og fór tí út í urtagarðin, har hann og abbed Hans so mangan høvdu dvelst. Sum hann gongur framvið, har

det bedste for Halsen!

DECROTTE'S
Hostetabletter

Jacob Lützen, Thorshavn.
Telf.: 14 & 115.

hann hevði sett sær báðar rotnar niður, sær hann, at har vaksa fugurgnir stelkar, við silvurhvítum blómum á. Hann gjørdi nú øllum munkunum boð at koma við sær, og tá teir sá hesar vøkru blómur sjálfvan jólaaftan, tá allar annar vøkstur var sum útdýðar, so ivaðust teir ikki í, at abbed Hans hevði tikið sær úr jólaprýddu Gøingaskóg. Munkurin segði nú, at hetta var so undursamt, at teir áttu at senda nakrar av hesum blómum til Absalon biski.

Tá munkurin kom til bispin, rætti hann honum blómurnar og segði: »Hetta sendur abbed Hans sær, hetta eru tær blómur, hann lovaði sær at taka úr Gøingaskógini jólaaftan.« Tá bispurin sá blómurnar, ið vóru spiraðar upp úr tí vetrarkulda mold, og høyrði hesi orð, bliknaði hann, sum hevði hann sæð eitt, ið var deyðt. Hann stóð kvírrur eina stund, og so segði hann: »Abbed Hans hevur hildið sít orð, so vil eg eisini halda mítt.« Hann læt skriva eitt fríbreiv fyrri røvarin, sum hevði verið útlagin, síðan hann var ungur. Munkurin fór við brevinum til røvaraholuna. Tá hann jóladag kom hagar, reistist røvarin og hevði oksuna ímóti honum. »Eg skal hogga tykkum munkar niður, ein og allar samlar!« segði hann, »í tað eru tit, ið atvold eru í, at Gøingaskóginn ikki lat seg í jólabúnað í ár.« »Tað er eina og aleina mín skyld,« segði munkurin, »og eg vil fegin lata lívið fyrri tað, men fyrst má eg bera eina boð frá abbed Hans.« Og hann tók fríbreivið og segði honum, at nú skuldi hann ikki verða útlagin longur og visti honum sigil Absalons, sum hekk fast við fríbreivið. »Nú kanst tú við tínum børnum spæla í jólahálmnum og halda jól millum onnur frimenniskjur, soleiðis sum abbed Hans vil,« segði hann. Røvarin bliknaði upp og kundi einki orð tala, men konan svaraði fyrri hann: »Abbed Hans hevur hildið orð sít, og so vil røvarin eisini halda tað, hann hevur lovað.«

Tá røvarin við konu og børnum rýmdi úr røvaraholuni, fór munkurin hagar at búgva einsamallur, og altíð bað hann um fyrigeving fyrri sítt harða sinni. Men Gøingaskóginn hevur ikki síðani hildið føðingartund Frelsarans í hátíðsskrúð og av allari tí dýrd og vakurleika, hon áður sýndi, er einki eftir uttan tann blóma, sum abbed Hans hentaði í deyðastund síni. Jólarósa nevnist hon, og hvørt ár koma hesir grønu stelkarnir við sínum hvítu blómum upp úr moldini um jóltíðir, tað er, sum kunnu sær ikki gloyma, at einaferð vuku sær í jólaurtagardinum mikla.